

woensdag

21.01.2015

20.00 Concertzaal scène

Real, So Real

Marc Vanrunxt & ChampdAction

CONCERTGEBOUW BRUGGE

Marc Vanrunxt (BE) neemt als danser en choreograaf al meer dan 30 jaar een unieke plek in het dansveld in. Hij onderzoekt de grenzen van dans als medium en choreografie als taal, door rekening te houden met de mogelijkheden van het lichaam. In zijn werk probeert hij begrippen als tijd, ruimte, energie en aanwezigheid te herdefiniëren.

Marie De Corte (BE) is danseres. De voorbije jaren was ze te zien als danseres in *Women* van Ugo Dehaes, *Hamlet Symphony* van Mokhallad Rasem/Toneelhuis en *Extreme Tension* van Ula Sickle. Doorheen haar danscarrière werkte ze met Marc Vanrunxt samen voor de voorstellingen: *Ballet in Wit* (1988), *Mijn Solo voor Marie (Vernietigd)* (1997), *showtitle#63 BLACK MARK* (2008) en *Lamentatio* (2009).

Els Mondelaers (BE) is mezzosopraan. Ze heeft een fascinatie voor het hedendaagse repertoire en werkte met onder meer het Prometheus Ensemble, ChampdAction en het HERMESensemble. Ze was te zien in de muziektheaterproducties *Aeon* (Daan Janssens / Stef Lernous), in de opera *House of The Sleeping Beauties* (Kris Defoort / Guy Cassiers) en in *Muur* (Dominique Pauwels / Inne Goris).

Koenraad Dedobbeleer (BE) is beeldend kunstenaar. Zijn werk ligt op de scheidingslijn tussen materiële overwegingen, functionaliteit en esthetische waarde. Hij werkt met objecten, documenten en toeschouwers, met modellen en ruimten, manieren van kijken en denken, constructie en deconstructie. Met Marc Vanrunxt werkte hij samen voor onder meer de projecten *Unspeakable* (2003), *Deutsche Angst* (2005), *For Edward Krasinski* (2010) en *Zeit* (2011).

Stef Alleweireldt (BE) is lichtontwerper en technicus. Sinds 2002 werkt hij samen met Marc Vanrunxt voor onder meer de producties *showtitle #63 BLACK MARK* (2008), *Zeit* (2011) en *Discografie* (2013). Daarnaast werkt hij als ontwerper ook samen met Guy Cassiers en Toneelhuis.

Kunst/Werk (BE) is de dansorganisatie van choreografen Marc Vanrunxt en Salva Sanchis. Kunst/Werk produceert de artistieke projecten van deze beide kunstenaars op structurele basis en doet hetzelfde op projectbasis voor onafhankelijke dansers en choreografen.

Marc Vanrunxt: choreografie
& styling kostuums

Marie De Corte: dans

Els Mondelaers: sopraan

Koenraad Dedobbeleer: scenografie

Thomas Moore: opname en montage

Simon Van der Beken: geluid, opname
en montage

Marie-Anne Schotte: advies

Stef Alleweireldt: licht en techniek

productie: Kunst/Werk

coproductie: ChampdAction, Concertgebouw
Brugge & TAKT Dommelhof

—

Morton Feldman (1926-1987)

Three Voices (1982)

Interview met Marc Vanrunxt

Real, So Real is een choreografie op *Three Voices* van Morton Feldman uit 1982, een laat werk in zijn oeuvre. Het bestaat uit drie partituren voor sopraan; twee van die stemmen worden vooraf opgenomen op tape, de derde wordt live gezongen. Het is a capella, maar tegelijk ook niet. Feldman schreef het voor Joan La Barbara, en hij liet zoals gewoonlijk de duur open voor de interpretatie van de muzikant. Haar eerste uitvoering duurde 90 minuten, de volgende 45 minuten – wij gaan voor 60 minuten. Tijdens de repetities werkten we tot dusver met de cd van Joan La Barbara, pas vanaf volgende week komt mezzosopraan Els Mondelaers erbij. Pas als zij erbij is, zullen we zien wat we eigenlijk aan het maken zijn; we gaan dus waarschijnlijk heel wat moeten herschikken en hertellen.

U weet dus alleen dat het 60 minuten duurt, maar niet hoe het klinkt?

Ik weet hoe de tape met Els klinkt, maar dat zijn uiteraard maar twee van de drie stemmen. *Three Voices* is een onmogelijk werk, vooral op cd, want je weet niet welke de livestem is en welke de opgenomen stemmen. Zoals veel werk van Feldman komt het pas tot leven als je het live hoort. Een stem die samen zingt met zichzelf, het is bijna een perversie, een gespletenheid die met niets anders te vergelijken is.

Lopen de partituren heel erg gelijk?

Je weet dat het uit drie parallelle onderdelen bestaat, maar je kan ze niet onderscheiden. Die onmogelijkheid heb ik proberen te thematiseren: je kan soms wel naar twee verschillende dingen luisteren, maar naar drie is heel lastig. Ik heb het werk zelf nog nooit live gehoord, en dat maakt het juist spannend. Ik reken erop dat de live-uitvoering het stuk wat meer genereus en menselijk maakt.

Heeft *Three Voices* een bepaald thema?

Feldmans stuk gaat over niets en over alles. Het werk is opgedragen aan dichter Frank O'Hara en aan schilder Philip Guston, beiden vrienden van hem die toen al overleden waren. Feldman put uit het gedicht *Wind* dat O'Hara voor hem geschreven had, maar hij neemt er slechts enkele zinnestukjes uit, een haast lukraak fragment. Verder is de partituur woordeloos, en hoor je heel vaak 'snow snow snow ...'. Alle betekenis die er nog in zit, reduceert hij dus tot klank. O'Hara en Guston zijn enkel aanwezig als geesten, maar je kan ze ook niet negeren, zeker als je weet dat ze nog elders in Feldmans werk opduiken. Er is een stuk dat *For Frank O'Hara* heet, en het bekende werk *For Philip Guston*, dat vier uur duurt. Feldman droeg wel vaker werk op aan bekenden (*For Samuel Beckett*, *For John Cage*, *For Bunita Marcus* ...), maar doorgaans leefde de persoon aan wie het was opgedragen nog. Nu ze dood zijn, is het niet meer *For* ... maar worden ze op een andere manier herdacht.

Wat zet u choreografisch tegenover die muziek?

We zijn nu (*midden december, red.*) nog volop bezig met de creatie dus ik kan nog maar weinig in detail uitleggen. Belangrijk is dat danseres Marie De Corte een zekere lichtheid in het stuk moet brengen. *Three Voices* is een herinnering aan twee dode vrienden, maar ik wilde er geen doemstuk van maken. Iets ceremonieel of cerebraal maken zou een juiste maar veilige keuze zijn. Ik probeer er een andere lezing aan te geven, en wat afstand te nemen van mijn eigen clichés. Deze choreografie gaat dus weg van het trage en ingezonkene en zal meer dansant zijn dan veel van mijn recent werk. Maar dat hou je ook weer geen uur vol, dus uiteindelijk sijpelen het drama en de verstilling toch weer binnen.

In het choreograferen kom ik meer en meer los van het vastleggen van een visuele vorm. Het gaat me meer om kwaliteiten van bewegingen, die nauw verbonden zijn met het luisteren naar de muziek. Luisteren naar de muziek doorheen beweging betekent niet dat de muziek één-op-één vertaald wordt in beweging, het is een beweging van loskomen, samenvallen en weer loskomen. We proberen de ongrijpbaarheid en de ijheid van de muziek te omarmen. Maar het beschrijven van de kwaliteiten van beweging vereist wel heel veel precisie, duidelijke keuzes en afspraken. De danseres speelt daar zelf ook een heel grote rol in: hoe zij bewegingen en sequenties van bewegingen aanvoelt, is heel belangrijk, want zij moet ze tenslotte ook uitvoeren. Vroeger bepaalde ik veel sterker wat er op welke plek en welk moment moest gebeuren.

Welke rol heeft de zangeres als performer?

Ze geeft leven aan de muziek. Heel letterlijk zelfs: op de cd van Joan La Barbara die we tijdens de repetities gebruiken, ontbreekt ademhaling, die is eruit gefilterd. Op de tape van Els hoor je die wel al en dat maakt een heel groot verschil, dus ik kijk heel erg uit naar hoe het live zal zijn. Ik had eerst wel verwacht dat Els echt een performer zou kunnen zijn, maar ze is – behalve met haar stem natuurlijk – aan haar partituur gekluisterd, je kan die onmogelijk uit het hoofd leren. Dat is nog een reden waarom ik aan de danseres extra dynamiek wil geven. Marie moet voortdurend in contact blijven met Els, maar het moeilijke is dat Els dat niet kan met Marie omdat ze zo aan haar partituur vasthangt. Ze ontmoeten elkaar dan in de muziek. Hoewel veel parameters vastliggen – de partituur, de afgesproken duur van de uitvoering – wil ik dat het lijkt alsof zowel de dans als de muziek op het moment zelf ontstaan. Dat heeft niets met improvisatie te maken, maar met het juist

stellen van de parameters tijdens de repetities en dan zien wat het is. Het live-element is het enige waar het om draait in de podium- of performancekunst, veel meer dan iets tonen wat je hebt ingestudeerd. Klinkt eenvoudiger dan het is, vooral voor de performers in kwestie!

U hebt de afgelopen 15 jaar al veel met de muziek van Morton Feldman gewerkt. Waarom keert u er telkens naar terug?

Feldman biedt een structuur maar geen narratief. Door hem ben ik anders gaan werken en nadenken over tijd, ruimte en beweging. Het is een labyrint met structuur en variatie; zonder betekenis, maar met ervaring, in het hier en nu beleven wat je hoort en ziet. Feldman geeft de vrijheid en mogelijkheid om op je eigen manier te kijken en te *luisteren* – het is niet dwingend. Vrijblijvend is het anders ook niet: je moet er naar luisteren. Thuis zet ik geen Feldman op, je kan er de afwas niet bij doen. Een stuk van Beckett regisseer je ook niet voor je plezier, maar omdat het interessante materie is om je toe te verhouden, om uitgedaagd te worden. Je moet het je eigen maken. Oorspronkelijk wou ik *Three Voices* al in 2010 maken, als apotheose van mijn werk met Feldman, maar ik ben daar toch nog niet klaar mee ...

Steven De Belder

De artistieke taal van Marc Vanrunxt

Marc Vanrunxt tracht in zijn choreografisch werk steeds opnieuw tijd en ruimte, energie en aanwezigheid te onderzoeken en te herdefiniëren. Choreografie is een ijle kunst en hij heeft zich ondertussen dan ook verzoend met tijdelijke definities en tijdelijke uitkomsten van zijn arbeid. Vertrekkende van een holistische aanpak: alles is verbonden met alles, is de kunst van het choreograferen voor hem steeds meer en meer dan de som van de delen: beweging, licht, geluid, muziek, aanwezigheid, tijd, duur, kostuum, kleur, vorm, intentie, bezieling, publiek ...

Hij haalt inspiratie uit de kracht, uit het doorzettingsvermogen en uit de zwakte en twijfel van de mens en hij bekijkt liever de dansende mens dan de danser. Het oeuvre van Vanrunxt is gebaseerd op tegenstellingen zoals zichtbaar / onzichtbaar, tastbaar / ontastbaar. Hij heeft de ambitie deze te verenigen en iets 'nieuws' te ontdekken. Zijn artistiek vocabularium zit geworteld in de traditie van punk en abstract expressionisme.

Real, So Real © Raymond Mallentjer

Marc Vanrunxt over *Real, So Real*

1. state of mind: I can only think of you in the abstract.
(Kim Gordon in *Abstract*, 2013)
2. mantra: TO AND FRO IN SHADOW FROM INNER TO OUTER SHADOW. TO AND FRO IN SHADOW FROM INNER TO OUTER SHADOW. TO AND FRO IN SHADOW FROM INNER TO OUTER SHADOW. TO AND FRO IN SHADOW FROM INNER TO OUTER SHADOW.
(Samuel Beckett in *Neither*, 1977)
3. kwikzilver: vluchtig & ijl & haastig & ongrijpbaar. Mercurius: de overbrenger van boodschappen.
'van ... naar' is een beweging: van warmte naar koude; van levend naar dood; van licht naar duister; van stof naar geest; van buiten naar binnen.
4. UNREALISAFEELING
5. verwarrend & ook een opluchting: 'Three Voices is both typical and deeply atypical of Feldman's work.' (gelezen online)
6. een waarschuwing van Morton Feldman (over het werk van dichter Frank O'Hara): 'Death seems the only metaphor distant enough to truly measure our existence. Frank understood this. Bad artists throughout history have always tried to make art like life. Only the artist who is close to his own life gives us art that is like death.'
7. Angst und Geometrie: Angst = der einzig vorstellbare Impuls für Tanz. Geometrie = Ordnung dieser Impulse (Gerhard Bohner)
8. 'most things look better when you put them in a circle'
9. ter herinnering (omdat het zo belangrijk is): 'Breaking off something is one of the most important functions we can understand. It is something that anybody who works in any business understands: that you must learn to understand which of the things with materials that you break apart is for the society or against society.'
(Lawrence Weiner over *Broken off / Abgebrochen*, 1974).
10. 'Er zijn drie dingen waarvoor je naar het theater moet gaan. Je moet iets geleerd hebben, je moet ontroerd zijn en je moet iets mooi gezien hebben.' (dank u wel, Jeanne Brabants!, in *Etcetera*, 2009)

Atomos

za 07.03.15 / 20.00 / Concertzaal

Atomos / Random Dance & Wayne McGregor

De fascinatie voor de atomen waaruit het lichaam is opgebouwd, inspireerde Wayne McGregor tot het maken van de voorstelling *Atomos*. De versmelting van verschillende disciplines zoals film, muziek en technologie levert niet alleen een baanbrekende nieuwe vorm van choreografie op, maar bovenal een werk van een extreme schoonheid.

Golden Hours © Anne Van Aerschot

do 04.06.15 / 20.00 / Concertzaal

Golden Hours / Rosas / Anne Teresa De Keersmaeker

In *Golden Hours* werkt De Keersmaeker de choreografische principes die ze in de loop der jaren heeft ontwikkeld, verder uit. De dansers zelf deconstrueren en reconstrueren songs van Brian Eno, in een verdergezet onderzoek naar onze notie van tijd.

BESTEL UW TICKETS NU OP

WWW.CONCERTGEBOUW.BE
+32 70 22 33 02 / IN&UIT ^{17 ZAND 34}
BRUGGE

Gezellig tafelen voor of na een voorstelling met een verrassing op vertoon van het concertticket. www.concertgebouw.be/services.

 Vlaanderen
verbeelding werkt

 BRUGGE
west-vlaanderen
de geboeven provincie

BRUGGE

FLUXYS

DeMorgen.

Knack

Klara

GOBRA
be

FOCUS|WTV